
KÖNYV, KÖNYVTÁR, KÖNYVTÁROS

17. évfolyam 12. szám

2008. december

Tartalom

Könyvtárpolitika

- Haraszi Pálné:** Az IFLA-HUN. A magyar és a magyarul értő könyvtárosok és információs szakemberek határokon átívelő levelezőlistája 3
A Debreceni Egyetem Informatikai Kara Könyvtárinformatikai Tanszéke által 2008. augusztus 26-án Debrecenben szervezett „Könyvtári kerekasztal” állásfoglalása 11

Fórum

- Balogh András:** Reflexiók Varga Csaba interjújára, de még inkább könyvére 14

Műhelykérdések

- Egervári Dóra:** Az információs lavina sodrásában. Vizsgálat a hallgatói információszerezésről 24
Istók Anna: Hogyan lehet hasznosítani egy egyszerű könyvtárhasználati kérdőív eredményeit a gyakorlatban? 33
Fóthy Zsuzsanna: Tájékoztatás a gyakorlatban, avagy a gyors információtól az irodalomkutatásig 37
Bartók Györgyi: „...az ember javára próbálok lenni, tenni”. Újabb beszélgetés Reményik Lászlóval 41

Konferenciák

- Tircsné Propper Valéria:** Hargita megye kistérségi ellátása. Könyvtári konferencia Csíkszeredában 45

Perszonália

- Fonyó Istvánné:** Vásárhelyi Pál (1938–2008) 49
Gyóri Erzsébet: Gerő Éva (1955–2008) 50

Könyv

- Poprády Géza:** Egy különös helytörténeti könyvről 51
Mezey László Miklós: A szentesi díszpolgárok életrajzai 54
Csűrös Miklós, Tóth Andrea: A „Kettős kötődésű emberek” antológiája 56

From the contents

Katalin Haraszti: IFLA-HUN – an electronic discussion list of Hungarian and Hungarian speaking library and information professionals (3);
András Balogh: Reflections on the interview with Csaba Varga (in the issue 2008/9) (14);
Dóra Egervári: A survey on the information acquisition habits of the students of the Pécs University (24)

Cikkeink szerzői

Balogh András, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár központi könyvtárának munkatársa; *Csűrös Miklós*, irodalomtörténész, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanára; *Egervári Dóra*, egyetemi hallgató; *Fonyó Istvánné*, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár főigazgatója, *Fóthy Zsuzsanna*, a Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ munkatársa; *Győri Erzsébet*, a Könyvtári Intézet ny. igazgatója; *Haraszti Pálné*, az Országgyűlési Könyvtár osztályvezetője, az IFLA-HUN moderátora; *Istók Anna*, a Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ munkatársa; *Poprády Géza*, az Országos Széchényi Könyvtár ny. főigazgatója; *Tircsné Propper Valéria*, az egri Eszterházy Károly Főiskola Központi Könyvtárának igazgatója; *Tóth Andrea*, a Könyvtári Intézet munkatársa

Szerkesztőbizottság:

Bartos Éva (elnök)

**Biczák Péter, Borostyániné Rákóczi Mária, Győri Erzsébet,
Kenyéri Kornélia, Poprády Géza**

Szerkesztik:

Bartók Györgyi és Mezey László Miklós

A szerkesztőség címe: 1827 Budapest, I. Budavári Palota F épület – Telefon: 224-3791; E-mail: 3k@oszk.hu;
Internet: www.ki.oszk.hu/3k

Közreadja: a Könyvtári Intézet

Felelős kiadó: **Bartos Éva**, a Könyvtári Intézet igazgatója

Technikai szerkesztő: **Korpás István**

Borítóterv: **Gerő Éva**

Nyomta a NALORS Grafikai Nyomda, Vác

Felelős vezető: **Szabó Gábor**

Terjedelem: 5,7 A/5 kiadói ív.

Lapunk megjelenését támogatta az

Oktatási és Kulturális Minisztérium

Nemzeti Kulturális Alap

OKM

nka

Nemzeti Kulturális Alap

Terjeszti a Könyvtári Intézet

Előfizetési díj 1 évre 4800 forint. Egy szám ára 400 forint

HU-ISSN 1216-6804

Haraszi Pálné

Az IFLA-HUN

A magyar és a magyarul értő könyvtárosok és információs szakemberek határon átívelő levelezőlistája

Előzmények

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) civil szervezetként kulturális diplomáciai tevékenységet is folytat, részben központosítottan, részben pedig tagszervezetein keresztül.¹

Az MKE partnerszervezetei nemzetközi szinten az IFLA és az EBLIDA, ahová az egyesületet tagsági viszony is fűzi. Más nemzeti egyesületekkel az MKE bilaterális kapcsolatokat ápol.

A kétoldalú kapcsolattartás másik, speciális formája alakult ki **a szomszédos országokbeli magyar könyvtárosok** önszerveződése folytán létrehozott szakmai társulásokkal: a hajdani Jugoszláviában 1998-ban megalakult Kapocs Csoporttal, a romániai, az ukrainai és a szlovákiai magyar könyvtáros egyesületekkel. A szórványlétből eredően Horvátországban, Szlovéniában és Ausztriában sem jött létre még az előzőekhez hasonló társulás, az ottani magyar kollégákkal egyénileg valósul meg a kapcsolattartás.

Az MKE határon túli magyar kapcsolatainak új fejezete nyílt a 2004. évi **Magyar Könyvtárosok Világtalálkozója** keretében tartott kerekasztal-beszélgetés nyomán – ami az első „könyvtáros MÁÉRT”²-nek is nevezhető. A kerekasztal-beszélgetéskor kinyilvánított közös igényeknek megfelelően az MKE elnöksége és tagszervezetei még azon az őszön stratégiai és kétéves cselekvési programot dolgoztak ki, a határon túli könyvtáros-egyesületek véleményének figyelembevételével.

A program lényegi elemei:

- magyar kollégáink magyarországi szakmai rendezvényeken való részvételének elősegítése;
- regionális konferenciák országhatár közelében történő szervezése;
- magyar nyelvű közösségek anyanyelvű könyvekkel való ellátása, különös tekintettel a szórványban élőkre;

- a határon túli könyvtáros-szervezetek bevonása az MKE rendezvények szervezési fázisába;
- szaknyelvi fejlesztő és kommunikációs képzésben való részvétel támogatása;
- levelező lista létrehozása.

Ez az írás abból a célból készült, hogy **a magyar–magyar levelezőlista** létrehozásának menetéről, egyéves működésének tapasztalatairól áttekintést adjon.

Elvek és gyakorlat

A 2004-es világtalálkozón határoztuk el, hogy állandó fórumot teremtünk a magyar–magyar szakmai eszmecserének, és a kerekasztal-beszélgetés egyik fő tanulságaként ismertük fel, hogy a magyar nyelv szaknyelvi szerepének milyen nagy a jelentősége a határon túli kollégáinkkal való kapcsolattartásban.

A kétéves cselekvési program kidolgozásakor fogalmazódott meg, hogy az állandó fórum **elektronikus levelezőlista** formájában valósuljon meg.

A fórumteremtési célt nem azonnal értük el. Első, kézzelfogható eredménynek azt az együttműködési megállapodást tekinthetjük, amelyet az MKE 2006. évi kecskeméti vándorgyűlésén írt alá Bakos Klára, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke, Hajnal Jenő, a(z akkor szerbia-montenegrói) Kapocs Csoport koordinátora, Kiss Jenő, a Romániai Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnöke, Halász Péter elnök megbízásából Bereck Zsuzsanna, a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete részéről, Horváthné Somogyi Ilona, az Kárpátaljai Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnöke, Répási Ildikó, a Kárpátaljai Magyar Iskolai Könyvtárosok Információs Egyesülete elnöke.

E megállapodásban a felek kinyilvánították, hogy

- kidolgozzák egy közös levelezőrendszer koncepcióját,
- megkeresik a folyamatos üzemeltetéshez szükséges intézményi és személyi háttérrel 2006 szeptember végéig.

Itt rá kell mutassak arra az axiómára, amely szerint „jelentős nemzetközi szervezet sem működhet hatékonyan magyar munkaerő nélkül”. Az IFLA sem kivétel ez alól a törvényszerűség alól. A mi „hágai emberünk” Sophie Felföldi volt, aki az IFLA webmenedzsereként dolgozott. Azonnal átlátta a lista jelentőségét, szívvel-lélekkel-ésszel támogatta a megvalósítást. „Súgott”, hogy mikor és kihez forduljunk a szándékunk bejelentésével, milyen hatásos érveket terjesszünk elő. Ő volt az is, aki a technikai háttérrel megteremtette a lista indításához.

2006 végén eredményes tárgyalást folytattunk az IFLA akkori elnökével, a Budapestre látogató Alex Byrne-vel³, aki 2007 tavaszán elfogadtatta az IFLA igazgatótanácsával az MKE – mint IFLA-tagszervezet – levelezőlista létesítésére bejelentett szándékát.

Jogosan merülhet fel a kérdés: mire vártunk és miért az IFLA-hoz, a könyvtáros egyesületek nemzetközi csúciszervezethez fordultunk megoldásért?

Több oka is volt ennek; ezek részben szakmai, részben politikai természetűek. A szakmai okok között a legfontosabb, hogy – az IFLA céljaihoz igazodva – **a Magyar Könyvtárosok Egyesülete, mint mentor az IFLA GLAD** programja kereté-

ben – más szóval az IFLA védernyője alatt – hatékony támogatást nyújthat a szomszédos országokban működő, magyar könyvtárosokat tömörítő szervezeteknek. További célok az IFLA kiáltványainak magyar szaknyelven való megismertetése és alkalmazása, valamint lehetőség szerint új IFLA-tagok toborzása. A már történelmeként megélt nyolcvanévnnyi trianoni elszakítottság és a szomszédos országokban tapasztalható politikai érzékenység okán pedig fontos volt azt elérni, hogy ne budapesti székhellyel létesüljön az együttműködés technikai központja, hanem az IFLA franciaországi szerverén.

Erős bizalom kellett a lista-névkataszter alapjainak a lerakásához is. A megállapodás értelmében minden együttműködő szervezettől elkértük tagságuk e-mail címét. Itt emlékeztetnék arra a hasonló jelenségre, amikor a magyarigazolványok kiváltásánál összeállított „jegyzékek” eleinte félelmet keltettek, a súlyos történelmi tapasztalatok okán.

Az MKE határon túli magyar társszervezeteinek meg kellett győzniük tagságukat arról, hogy adataik (nevük és e-mail címük) adatbázisba szervezése veszélytelen.

Az adatokat az MKE elnökségnek küldték meg, innen továbbítottuk az IFLA webmenedzseréhez. Erre az előzetes adatfeltöltésre azért volt szükség, hogy érdemi nagyságú kört lehessen elérni kezdetben is. Az IFLA-HUN – egyébként több más IFLA-listához hasonlóan – ún. zárt lista, jelentkezéssel lehet csatlakozni a <http://infoserv.inist.fr/wwwsympa.fcgi/info/ifla-hun> címen.

2007 tavaszán és kora nyarán már olyan készütségi fokon álltak a működtetési feltételek, hogy a lista indítását szakmai rendezvényeken is bejelentettük, így például az IKSZ Csongrádon megrendezett Kárpát-medencei Magyar Könyvtárosok konferenciáján, majd az Egyházi Könyvtárak Egyesülésének éves gyűlésén, Szombathelyen.

2007. július 12-én, az MKE Szegeden tartott vándorgyűlése alatt megindult a határokon átívelő információáramlás, IFLA-HUN néven bejegyezve.

Az IFLA-HUN jellemzői

Ha a *lista nyelvi hatókörét* nézzük, azt látjuk, hogy az eredeti céloknak megfelelően a lista célcsoportjai a

- kárpát-medencei magyar könyvtárosok,
- Európa további országainak magyar vagy magyarul értő könyvtárosai,
- a világ többi országában élő magyar, magyarul értő (esetleg már csak angolul író-olvasó) könyvtárosok, információs szakemberek, kultúraközvetítők, akik: magyar anyanyelvűek vagy magyarul értők, (esetleg átmenetileg) külföldön dolgozók, tartozhatnak a magyar emigránsok első vagy második generációjához, lehetnek „disszidensek”, avagy Magyarországon végzett külföldiek és utoljára, de nem utolsó sorban a magyar kultúrával és könyvtáros társadalommal együttműködők és rokonszenvezők (pl. hungarológusok).

Az IFLA-HUN kétnyelvű, magyar és angol kommunikációs nyelvű levelezőlista. Egy nyelvű listák csak azok lehetnek, amelyeket az IFLA hivatalos nyelvei egyikén indítanak. (A magyar még nem az.) Ezért az IFLA-HUN hivatalosan is

kétnyelvű. Tekintettel vagyunk a már csak angolul értőkre és az IFLA „érzékenysé-
gére” is. Aki hozzánk angol vagy más nyelvű üzenettel fordul, azzal is felvesszük a
kapcsolatot.

Az IFLA-HUN nem továbbíthat csatolt fájlokat. Aki a listára üzenetet, le-
velet kíván küldeni, az az *ifla-hun@infoserv.inist.fr* cím beírása után minden köz-
lendőjét a szövegtestbe kell hogy elhelyezze.

A jelenleg működő 62 IFLA levelezőlista egyike vagyunk. A többi lista
főként tematikus, így például működik helyismerettel, szerzői jogokkal, informá-
ciós technológiákkal, gyűjteményszervezéssel, katalogizálással stb. foglalkozó lis-
ta. Mellettük helye van a könyvtártípusonként csoportot képző vagy speciális célú
(pl. álláshirdetéseket közlő) listáknak.

Felfogható úgy is, hogy az IFLA-HUN is tematikus lista: hiszen kinyilvánított-
tuk, hogy **célunk a magyar kultúra terjesztése világszerte, a könyvtárosok és
az információs szakemberek rendelkezésére álló eszközökkel.**

Amikor a <http://infoserv.inist.fr/wwsympa.fcgi/info/ifla-hun> linkre kattintunk,
senkit ne lepjen meg, hogy az MKE elnöke által felkért moderátort tulajdonostárs-
ként és szerkesztőként is feltüntetve látja. A lista létesítésekor jelezte az akkori IFLA-
webmenedzser, Sophie Felföldi, hogy tulajdonosként is természetes személyt kell
megnevezni. Ez a többi listánál is így történik: ott is az adott IFLA-szervezet meg-
bízottjának a nevét szerepeltetik. Valójában ez a fő kapcsolattartói státust jelzi.

**Az IFLA-HUN lista résztvevőinek száma kezdettől fogva 480-500 között
ingadozik.** 2008. november 6-án 493 tagot számlálhattunk, a kézirat leadásakor
pedig 508 tagunk van. Az összlétszámból kb. negyven fő szerbiai magyar könyvtá-
ros, három horvátországi, kettő szlovéniai, hetvennél több a romániai, harminc
a szlovákiai és kettő kárpátaljai. Közel félszáz a nyugat-európai vagy a tengeren-
túli levelező.

A magyarországi könyvtárosok közül az MKE tisztségviselői, az elnökség és
a szervezetek vezetői mind tagjai a listának. Számos megyei könyvtár vezetője
gyarapítja a sorainkat, bár tudható, hogy korántsem csak vezető könyvtárosoknak
szóló fórum ez. Egyre többen lépnek be közkönyvtárakból, egyetemi, iskolai és
szakkönyvtárakból is.

Az IFLA-HUN céljai

Céljaink között szerepel:

- a szakmai helyzet- és körkép bemutatása,
- az aktualitások közlése,
- a tervek, fejlesztések bejelentése,
- a trendek, tendenciák jelzése.

összegezve: KÖLCSÖNÖS TÁJÉKOZTATÁS.

Célunk az is, hogy

- inspiráljuk és bátorítsuk egymást,
- jelezhessük egymásnak a problémáinkat, az eredményeinket is,
- felmutathassuk az értékeinket,
- a tapasztalatainkat közkinccsé tegyük,

● kapcsolatot tartsunk.
összegezve: SZAKMAI KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS.

Célunk az is, hogy

- ápoljuk közös múltunkat, kulturális hagyományainkat,
- közös könyvtári kultúránk legyen, de eközben gazdagodjunk a szlovéniai, a horvátországi, a szerbiai, a romániai, az ukrainai, a szlovákiai és az ausztriai könyvtári kultúra értékeivel is.

összegezve: KÖZÖS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG ÁPOLÁSA,
GAZDAGODÁS MÁS KULTÚRÁK ÁLTAL

Célunk az is, hogy

- a magyar nyelvet ápoljuk és őrizzük,
- a magyar könyvtári szaknyelvet megismertessük azokkal is, akiknek nem adatott meg az anyanyelvi képzés kegyelme sem a szakmai alap-, sem a továbbképzésben.

összegezve: MAGYAR NYELVI KULTÚRA ÁPOLÁSA.

Működtetési tapasztalatok

Másik axióma, hogy a sikertörténetekről készült filmeknek mindig készül werkváltozata is. Ott aztán megmutatkoznak azok a bukfencek, amiket vetni kell, hogy megvalósuljon a Nagy Mű. Az IFLA-HUN levelezőlista minden megtervezett beharangozás (konferenciák, KATALIST, a potenciális tagoknak írt beköszöntő levél stb.) ellenére majdnem csúfos kudarccal indult.

Mi történt? A technika ördöge megmutatta, hogy számba kell venni őt is. Közben a vándorgyűlés nyitónapján moderátorként kiküldtem az MKE beköszöntő levelét, nem tudtam, hogy az IFLA levelezőrendszere a tagok aznapra időzített „beélesített” felvételével egyszerre – de e levelet előzve – automatikus jelzést küld ki az új tagoknak. Az így megszólítottak közül számosan azonnal tiltakozni kezdtek az új köntösben jelentkező elektronikus szemét ellen.

A listatagok azóta másfélezernél több levelet és üzenetet fogalmaztak meg, küldtek el, és remélhetőleg olvastak és hasznosítottak – vagy csak örültek nekik.

A moderátor mellett – aki szeretne egyre inkább háttérbe vonulni – a lista aktív levelezői közé tartozik az MKE főtákará, valamint a Könyvtári Intézet. Az MKE szervezetei még hallgatók, és nem beszédes e tekintetben az egyesület honlapja sem. Ugyancsak ritkán szólalnak meg – némi biztatás hatására – a határon túli magyar könyvtáros-egyesületek. Pedig a fórumért ők harcoltak legjobban...

A levelek tartalom szempontjából főként híradások, a másik nagyobb csoportot a szolgáltatások felkínálása jelenti. Egyedi problémafelvető kérdések is megjelentek már, kis számban ugyan, de jelzik, hogy az eredeti célkitűzés helyes volt, a bizalom kiépülőben van, az összekapcsolás lassan megvalósul.

Visszajelzések

Egy évnyi működés után körkérdéssel fordultam a lista tagjaihoz: mondjanak véleményt a fórum hasznosságáról. Számolva az általános időhiánnyal, azt kér-

tem, hogy akinek időhiány miatt nincs módjában kifejtteni a gondolatait, az osztályozza a hasznosságot a következőképpen:

1-essel, ha hasznos információt kapott a lista hírfolyamából,

2-essel, ha sikerült kapcsolatot teremtenie a feltett kérdése kapcsán.

Akik pedig úgy gondolják, hogy maguk is aktív részesei voltak a levelezésnek, vagy a jövőben azzá válnak, írjanak 3-ast.

Az ötszáz fős⁴ listától közel 10 százalékos visszajelzést kaptam. A számjeggyel válaszolók közül a legtöbben az 1-essel, csak kevesen a 3-assal, és számosan az 1-es+2-essel osztályozták a tapasztalataikat. Néhány 1,2,3-as válasz is érkezett.

A válaszaikat részletesen kifejtők közül a legjellegzetesebbeket idézem:

„Visszajelzésül a működtetőknek, azoknak, kik hittek az oldal létjogosultságában, hasznosságában és ragozhatnám, mert szeretném ha tudnák, tudnátok: érdemes volt.” (Felvidékről)

„Sok fontos információhoz jutottam az Önök tájékoztatása által.” (Délvidékről)

„...közelről és távolból behozza a szakma híreit, segít áttekinteni az eredményeket, haladási irányokat és történéseket. Nemegyszer érintkező területeken működő szakembereknek is érdemes őket tovább küldeni tehermentesít bennünket és orientál...” (Magyarországról)

„Igazi fórummá és híddá vált, ahol földrajzi fekvésektől függetlenül tudunk egymásról, segítséget kaphatunk és adhatunk. Mindennapjaink részévé vált a listát követni.” (Magyarországról)

„...a régió könyvtárosait- a magyar- lakta településeken – ezen a hírportálon található közérdekű infokkal folyamatosan ellátom” (Felvidékről)

„...személyes tapasztalatcserét ugyan semmiképp nem helyettesít, de fantasztikus olyan időszakokban, mikor nem utazhatok pl. egy találkozóra, melynek gondolatait, kikre érdemes odafigyelni a szakmában, itt megtalálom, és kollégák figyelmébe ajánlom remélve, hogy elmozdul valami jobb irányba... s így olykor egy kicsit majdnem jelen vagyok, ha passzív is.” (Felvidékről)

„Rövid, ámde velős válaszom: 1,2,3” (Délvidékről)

„...lehetőségeink szerint bekapcsolódhatunk a különféle kezdeményezésekbe, egymásról is kapunk információkat, nem fogunk bele olyan munkafolyamatokba, melyekkel már más is foglalkozik, betekintést nyerünk az elért eredményekbe, a munkafolyamatokba, kapcsolatot vehetünk fel a közös érdeklődési körű kollégákkal” (Felvidékről)

„...ötleteket merítünk a mindennapi tevékenységünkhöz egy-egy verseny, olvasótábor, emlékevi rendezvények stb. terén, értékes kiadványokról kapunk információkat, de a legfontosabb, hogy a levelezőlista szorosán összeköt minket, kollégákat, legyen az egy kis község, vagy nagy intézmény szakembere is, mindig vannak szálak, melyek egymáshoz elvezetnek!” (Felvidékről)

„...szükség van arra, hogy az információ továbbítása ezen az úton is történjék. Akkor is így van ez, ha néha azt érezzük, hogy inkább kifelé áramlanak a hírekről, eseményekről szóló tudósítások. Szívesen vennénk a határainkon túl történetekről is bővebb tájékoztatást...” (Magyarországról)

„...kellemes érzéseim vannak a levelezőlistával kapcsolatosan ... mert sokat olvashatok a határon túli könyvtárosoktól és könyvtárosokról.” (Magyarországról)

„...én jelenleg inkább olvasom, mint írom ... Egyébként a többi listával is ez a helyzet, kevesen írják, de tömegek olvassák. Én fontosnak tartom, úgy-hogy csak éljen tovább!:)” (Magyarországról)

„Egy volt iskolatársam, aki az Országos Idegennyelvű Könyvtárban dolgozik, ajánlotta a listát. Így végre van kapcsolatom a magyar könyvtárosokkal, országon belül és kívül is.” (Svédországból)

„...bár a listára az induláskor feliratkoztam, ... mégsem jutott eszembe, hogy a konferencia felhívást feltegyem. A jövőben már nem csak a katalistet fogom így használni.” (Magyarországról)

„...Szerintem csakis jó tapasztalatokat hallasz majd a listatagoktól, mert pl. ... a szlovákiai magyar könyvtárosok számára ez az egyetlen és leggyorsabb módja annak, hogy a legfontosabb és főleg a legaktuálisabb információk elérhetővé váljanak!” (Felvidékről)

Negatív vélemény nem érkezett. Ugyanakkor a „hallgatag többségről” nem gondolhatjuk azt, hogy mindennel elégedett, de azt sem, hogy elégedetlen. Egyedül azt gondolhatjuk, hogy a többség (még) passzív a válaszadásra. Ezt a reménykedő „még” határozatlan időhatározót azért merem leírni, *„...mert ilyenek vagyunk? Kényelmesen befészkeljük magunkat az áramlatba- olvassuk, lelkendezünk jó-, megvalósítható dolgok láttán , továbbadjuk, ha olyan hír érkezik, aztán hallgatunk ...”* – írja egy felvidéki kolléga, ön- és közkritikusan.

A Kapocs Csoport tízéves jubileumi ülésén, amit Zentán tartottak 2008. november 8–9-én, módomban volt előadásban ismertetni az IFLA-HUN eddigi tapasztalatait. Az informális beszélgetések során sok (nem kérdéssel provokált) pozitív vélemény hangzott el a listáról. Hiányt nem jeleztek témában és gyakoriságban sem.

Egy rövid, a jelenleg rendelkezésre álló tapasztalatokat összegző SWOT-értékelésre vállalkozom:

ERŐSSÉGEK

- folyamatosság
- szakmaiság
- politikai semlegesség

GYENGESÉGEK

- kevés idő olvasásra - írásra
- hiányos informatikai felszereltség a szomszédos országok közül Kárpátalján és Szerbiában

LEHETŐSÉGEK

- szakmai hálózatépítés
- szakmai identitás fejlesztése anyanyelven
- IFLA mentori program kifejlesztése

KIHÍVÁSOK

- új webmenedzser az IFLA-nál!⁵

Távolabbi célok

Változatlanul fő cél marad a határon túli magyar kollégák magyarországi szakmai közéletbe történő integrálásának elősegítése, többek között az EU-tagságból fakadó lehetőségek figyelembevételével is, például a határon átnyúló együttműködéseket támogató pályázatok révén. Ehhez jó eszköz az IFLA-HUN is.

A legutóbbi világtalálkozón azt is megtudtuk, hogy pl. Szlovákiában nincs lehetőség magyar nyelvű továbbképzésre (néha semmilyen továbbképzésre sem) lehetőség; hogy a kárpátaljai kollégáink azért nem mernek problémát felvetni, kérdéseiket feltenni, mert a könyvtári szakkifejezéseket csak oroszul–ukránul tanulták. Érdemi szakmai eszmecsere, vita, párbeszéd majd akkor alakulhat ki, ha eltelik annyi idő, hogy a szakmai összetartozás érzéséhez a szaknyelvi egyetértés is hozzátartozik. Ez reálisan kitűzhető cél.

Az anyanyelvű olvasás és írás ugyanis – történjék az akár egy levelezőlista kereteiben is – az egyéni és szakmai identitástudat erősödésével összefügg. Ezt is jól szolgálhatja az IFLA-HUN.

A Könyvtári Intézet az OKM támogatásával készülődik a következő világtalálkozóra. A szervezéshez természetesen használható lesz az IFLA-HUN is...

JEGYZETEK

- 1 MKE 2004. évi beszámoló jelentése: Nemzetközi kapcsolatok című fejezet.
- 2 Magyar Állandó Értekezlet: a külügyi kormányzat által működtetett kárpát-medencei politikai fórum.
- 3 Alex Byrne IFLA megválasztott elnök (2006–).
- 4 Az IFLA-HUN lista taglétszáma 480-500 között ingadozik. Új jelentkezők mellett vannak listaelhagyók is. Az IFLA többi levelezőlistája közül az IFLA-HUN az egyik legnagyobb létszámú és hatókörű.
- 5 Sophie Felföldi utódja Simon Lemstra.